

Trettioåriga kriget

Europa i brand 1618 – 1648

Lars Ericson Wolke
Göran Larsson
Nils Erik Villstrand

Innehåll

6	Förord	170	<i>Johan Georg I av Sachsen</i>
8	Minnet av kriget	179	<i>Ottavio Piccolomini</i>
14	Europas långa väg mot katastrofen	181	Kriget når de brittiska öarna
29	Forskningen om Europas kriser och konflikter	191	Kriget mellan Danmark och Sverige 1643-1645
35	Nederländska frihetskriget	200	Belägringskriget: Magdeburg 1631
37	<i>Moritz av Oranien</i>	226	Landkriget: Nördlingen 1634
39	<i>Ambrogio Spinola</i>	235	<i>Matthias Gallas</i>
42	Trettioåriga kriget bryter ut 1618-21	237	<i>Bernhard av Weimar</i>
48	Det tysk-danska skedet 1621-29	240	Sjökriget: Femern 1644
51	<i>Maximilian I av Bayern</i>	260	Krigets hantverkare – vardagen för officerare och soldater
55	<i>Ernst II, greve av Mansfield</i>	267	<i>Åke Tott</i>
59	<i>Kristian IV av Danmark</i>	285	Civilbefolkningen och krigets mänskliga kostnader
68	<i>Slaget vid Lutter am Barenberge 1626</i>	293	Skåningarna under Horns krig
73	<i>Johann Tserclaes, greve av Tilly</i>	297	De som blev kvar hemma
76	Sveriges omväg till kriget	310	Propagandan
90	Det svenska skedet 1630-34	322	Krigsbyten och plundringar
95	<i>Gustav II Adolf</i>	330	De många frederna under kriget
103	<i>Albrecht von Wallenstein</i>	340	Frederna i Westfalen 1648
112	<i>Slaget vid Breitenfeld 1631</i>	358	Demobilisering och fredsfestande
121	<i>Kejsarna Ferdinand II och Ferdinand III</i>	368	En sista europeisk konfliktvåg
126	<i>Slaget vid Lutzen 1632</i>	373	<i>Kardinalerna Richelieu och Mazarin</i>
133	<i>Gottfried Heinrich, greve av Pappenheim</i>	392	Kriget om minnet – trettioåriga kriget inför eftervärlden
134	Svenskar och spanjorer möts	406	Referenser
142	Det fransk-svenska skedet 1635-48	413	Register
145	<i>Axel Oxenstierna</i>	416	Författarna
153	<i>Georg Wilhelm av Brandenburg</i>	416	Bildkällor
161	<i>Lennart Torstensson</i>		
167	<i>Henri de la Tour d’Auvergne, vicomte de Turenne</i>		